

*Зоріна О.Ю., Мовчан Я.О.
м. Харків, Україна*

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ХАРИЗМАТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО ХХІ СТОРІЧЧЯ: ЙОГО ВАЖЛИВІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ

На сьогоднішній день для суспільного прогресу в усіх сферах життєдіяльності необхідні лідери, які зможуть взяти на себе відповідальність та прийняти рішення, які часто є доленосними. В результаті вони повинні привести країну чи організацію до розквіту. Тому, формування якостей харизматичного лідерства, приковує неабияку увагу багатьох сучасних науковців.

Головна характеристика лідерів нового покоління - харизма. Харизматичний лідер - людина, що очолює певну соціальну групу завдяки своїм винятковим особистим якостям. Послідовники ототожнюють себе з наставником, й вірять в його силу та здібності.

Харизматичне лідерство - це здатність впливати на індивідуумів та групи людей, щоб спонукати їх працювати для досягнення цілей.

Модель харизматичного лідерства включає в себе:

- Розвинуту чутливість до виявлення проблеми, на яку повинно бути декілька варіантів рішення ;
- Уміння передавати своє бачення шляхом міжособистісної комунікації (публікації, мова, жести, поза і т.п.) послідовникам. Це справляє на них сильне враження і стимулює до дій;
- Розвиток вірцевих відносин з послідовниками, проявляючи такі якості, як знання справи, вміння досягати успіху, уміння йти на ризик, вчинення неординарних дій чи вчинків;
- Демонстрування здатності до реалізації свого бачення через делегування повноважень послідовникам.
- Делегувати послідовникам серйозні та значущі завдання, залучання їх до участі в управлінні, винагороджувати їх за результати відповідним чином;
- Для організації значущість харизматичного лідерства зростає в міру необхідності проведення в ній радикальних змін у зв'язку з критичною ситуацією.

З останніх досліджень в області харизматичного лідерства можна звернутись до розробок професора Романовського О.Г. Автор зазначає, що харизматичний лідер повинен мати від 20 до 72 лідерських якостей. Для досягнення успіху достатньо виділити за допомогою самоаналізу й тестування 20 лідерських якостей і працювати над їх розвитком.

Ще науковці відмічають, що харизматичним лідерам властиві специфічні психологічні якості, що забезпечують здатність до впливу на других. На сьогодні існує безліч підходів та класифікацій, що мають на меті формування саме тих якостей, які мають найбільше значення для лідера.

Буде доцільним привести класифікацію якостей харизматичного лідера виділену О.Г. Романовським. До неї входять: когнітивно-емоційні, соціальнокомунікативні, індивідуально-парадоксальні, морально-вольові.

Основні критерії харизматичного лідера, що дозволяють вести за собою людей:

- Повна впевненість в доцільності обраної мети та в своїй здатності її досягти;
- Уміння бачити перспективу швидше і краще, ніж інші;
- Здатність захопити своєю ідеєю інших, вмело роз'яснюючи і переконуючи;
- Відданість ідеї, готовність ризикувати і взяти на себе відповідальність;
- Нетрадиційна поведінка, яка йде в розріз із загальноприйнятими нормами;
- Уміння добре відчувати ситуацію і знаходити ресурси, необхідні для досягнення мети;
- Уміння виявляти лідерські якості, незалежно від соціального стану;
- Уміння будь-яку поразку звернути в майбутню перемогу.

Отже, за харизматичними лідерами наше майбутнє. Тому вони повинні володіти визначеним набором лідерських якостей особистості, формування яких базується на сукупності комунікативних, організаційних, інтелектуально-логічних, світоглядних, творчо-методологічних, морально-психологічних аспектах.

Список літератури:

1. Бендас Т.В. Психология лидерства: Учебное пособие. / Бендас Т.В. – СПб: Питер, 2009. – 431 с.
2. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко – Харків, 2017 р. – 100 ст.
3. Мистецтво управлінської діяльності і лідерство / В. Нагаєв // Персонал. – 2007. – № 7. – с. 65-70.
4. Лідерські якості в професійній діяльності / Романовський О. Г., Резнік С. М., Гура Т.В., Панфілов Ю.І, Головешко Б.Р., Бондаренко В.В., за заг. ред. О.Г. Романовського. – Харків: НТУ«ХП», 2017

*Іванчихіна К.О., Милославська О.В.
м. Харків, Україна*